

VU Research Portal

Una gramatica del W?nsuhut (puinave)

Giron Higuita, J.M.

2008

document version

Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link to publication in VU Research Portal](#)

citation for published version (APA)

Giron Higuita, J. M. (2008). *Una gramatica del W?nsuhut (puinave)*. LOT.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal ?

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

E-mail address:

vuresearchportal.ub@vu.nl

Samenvatting in het Nederlands

Het eerste hoofdstuk van dit boek bevat een ethnohistorische en etnografische schets van de *Wánsöhöt*, een Indianenvolk dat leeft in het grensgebied van Colombia en Venezuela, langs de rivier de Inírida, in noordwest Amazonië. De taal van de *Wánsöhöt* is voorlopig geklasseerd als lid van de Makú-Puinave-familie, maar deze classificatie is nog ongewis.

De analyse van het *Wánsöhöts* begint in hoofdstuk 2, waarin wij de klankstructuur uitvoerig beschrijven: de fonemen met hun belangrijkste allofonen, syllabestructuur, (hoge) vocaal/glide-alternanties en het toonsysteem. Ook formuleren wij de regels die de fonologische representatie van de morfemen genereren in de (systematisch fonetische) oppervlaktestructuur.

Het derde hoofdstuk behandelt de morfologie. Na een globale uiteenzetting van de zinsvorm en van de predicatietypen, klasseren wij de morfemen op basis van hun fonologische, distributieve en semantische eigenschappen. Wij onderscheiden lexicale en grammaticale morfemen en de lexicale morfemen worden onderverdeeld in een aantal lexicale klassen. Vervolgens beschrijven wij de nominale morfologie, met bijzondere aandacht voor de samengestelde woorden, nominale afleidingen en de nominale verbuiging. Tevens bespreken wij hier de pronominale en demonstratieve woordgroepen. Dan volgt een uitgebreide behandeling van de structuur van het werkwoord. Nadat de verbale basis is gedefinieerd, worden de samengestelde en niet-samengestelde werkwoorden geanalyseerd, gevolgd door de scheidbare en niet-scheidbare werkwoorden en de verzameling van gebonden preverbale morfemen die de argumentinformatie dragen. Vervolgens komt de werkwoordsmorfologie aan de orde, mogelijke afleidingen (deverbale nominalisering), verbuigingsvormen (tijd, aspect, modaliteit) en de morfologie van negatie. Tenslotte bespreken wij de morfologie van het bezitspredicaat en de klassen van partikels en conjuncties.

In hoofdstuk 4 presenteren wij een beschrijving van de enkelvoudige zin, waarbij drie predicatietypen aan de orde komen als basis voor drie predicatieperspectieven: de finiete predicatie, de objectpredicatie en de agenspredicatie. Vervolgens komt de woordvolgorde aan bod. Wij observeren dat er een vrije woordvolgorde bestaat in het *Wánsöhöts*, afgezien van een beperking op de initiële positie van het werkwoord in transitieve zinnen met genominaliseerde predicaten (objectpredicatie en agenspredicatie) en een verdere beperking op de finale positie van het werkwoord in finiete predicaten met een OSV-volgorde. Wij gaan dan over tot de bespreking van de middelen waarmee de taal de argumenten markeert en van de functies ervan, zowel in verbale als nominale syntagmen. Naar aanleiding van de distributie van nominale syntagmen, de distributie van het morfeem *-at* en een aantal andere morfosyntactische eigenschappen concluderen wij dat de taal een gemengd systeem laat zien bij het markeren van grammaticale relaties. In de finiete en niet-finiete verbale predicaties wordt een ergatieve/absolutieve markering toegepast, terwijl in de intransitieve genominaliseerde predicaten een markering van ‘split ergativity’ wordt gebruikt. Na een discussie van de valentie veranderende operaties bespreken wij de complexe predicaten, hulpwerkwoordconstructies en seriële constructies. Intransitieve, niet verbale predicaties komen aan de orde en wij bespreken locatieve, existentiële en possessieve predicaten. Vorm en gebruik van interrogatieve en imperatieve zinnen

worden uiteengezet waarna een korte bespreking volgt van focusmarkering en topicalisering. Ten slotte geven wij een schets van de complexe zinsconstructies, die worden gebruikt voor het uitdrukken van coördinatie- en implicatierelaties, en van conditionele en causatieve constructies.

In het laatste hoofdstuk gaan wij in op de genetische classificatie van het *Wánsöhöts* en de relatie ervan met naburige talen. Leenwoorden uit de Arawak en Makú talen worden geanalyseerd en een aantal lexicale structuren van het *Wánsöhöts* worden vergeleken met de corresponderende structuren in de Makutalen. Wij concluderen dat, zo er al sprake is van een genetische relatie tussen het *Wánsöhöts* en de andere genoemde talen, deze ver teruggaat in de tijd. Vooralsnog vormen de gevonden overeenkomsten het enige bewijs voor een mogelijke relatie tussen het *Wánsöhöts* en andere talen.